

כ"ב חשוון תשע"ג
06 נובמבר 2012
סימוכין: 110_6655

סיכום פגישה בנושא: שיקום אתר רתמים
(מעודכן לאחר הערות המשתתפים לסיכום שהופץ)

תאריך הפגישה: 30.7.12

מקום: ירושלים.

השתתפו:

רשות המים: שרה אלחנני, גיא רשף.

חברת אדמה: דרור נחמיאס, ליאת לוי.

המשרד לאיכות הסביבה: שולי נור, יעל מייסון, ערן סגל, עינת ברונשטיין, יעל שור.

מחוז מרכז: גידי מזור, נטע עשהאל, זהר שקלים.

מטרת הפגישה: ישיבת המשך מיום 10.6.12. התייעצות עם רשות המים לגבי השיקום של אתר רתמים.

עיקרי הישיבה:

שרה אלחנני:

- ממליצה להתחיל עם השיקום.
- לא ישים ולא כלכלי ואפילו לא ניתן לחשוב על להפוך את גוף הפסולת.
- ישנם אמצעים לשקם את מי התהום גם אם לא תפונה הפסולת התעשייתית.
- חשוב להתחיל באופן מיידי את השיקום על מנת למנוע כניסה של גשם והמשך חלחול תשטיפים.
- עוד פחות מחודש יהיו ממצאים מהקידוחים ונדע האם אתר ההטמנה מזהם את מי התהום.
- גם אם נמצא לאחר השיקום שהאתר ממשיך לזהם את מי התהום – נדע איך לטפל בו במורד הזרם.
- יש להסדיר תקציב לשיקום מי התהום יחד עם איגום תקציבים שהמשרד יבקש להשלים עבור הפעולות הנוספות שידרשו עבור שיקום האתר ושאינן כלולות בתכנית הנוכחית שהופקדה.

עינת - אגף פסולת:

- חו"ד מצ"ב מיום 29.7. עיקרי הדברים:
 - א. על פי התכנית החלק הצפוני ייחפר ליצירת תאי הטמנה לפסולת בניין והקרקע תפוזר על פני האתר לצמצום שיפועים.
 - ב. נגרמים נזקים כבר היום (פלשת ביוגז, תשטיפים) – דחיית ההחלטה בעייתית בגינם.
 - ג. אין טעם לפנות את הפסולת התעשייתית מגוף ההר. הפסולת פוזרה בכל האתר ובנוסף הפסולת המסוכנת נמצאת בעומק של כ- 20 מ' בגוף ההר.
 - ד. כיום ישנה כדאיות כלכלית לפרויקט, בין השאר בגלל הכנסות משימוש בביוגז. אם נמתין ייתכן והכדאיות הכלכלית תפחת.

חברת אדמה:

- במסמך הסביבתי לא מצויה כריה של פסולת.
- הציגו אומדן ראשוני של עלויות הפרש שיקום האתר כתוצאה מהממצאים על הפסולת התעשייתית:
 - א. התאמת התאים לאחסון פסולת מסוכנת - **3 מלש"ח** (איטום תחתי)
 - ב. אומדן כמויות פסולת שצריך לפנות: ניתן יהיה לפנות ולהטמין 100,000 מ"ק (מתוך 250,000 מ"ק). הערכת ביצוע מקסימלית: **4 מלש"ח** (על פי חישוב של 40 שו"מ/מ"ק).
 - ג. שיקום הבריכות (הנמצאות מחוץ לקו הכחול של התכנית): הוצאה והטמנה באתר של 100,000 מ"ק - **25 מלש"ח** (פינוי לר"ח על פי חישוב של 250 שו"מ/מ"ק)

ערן סגל:

- גם לדעתו אין טעם לפנות את הפסולת התעשייתית מגוף ההר מכיוון שהפסולת פוזרה בכל האתר ובנוסף הפסולת המסוכנת נמצאת בעומק של כ- 20 מ' בגוף ההר.
- ישנה "לשון" בחלק הצפוני שהיא מזוהמת מאוד. אומדן לכמות הפסולת המסוכנת בחלק הצפוני – 45,000 מ"ק.
- גם הבריכות וגם הלשון נמצאות מחוץ לתחום התכנית. הגורם האחראי – א.ע. דרום יהודה שהפעיל את האתר. בנוסף זוהי גם אחריות של המנהל.

יעל מייסון (נשלח לאחר הישיבה והוסף לסיכום):

- ראשית, לא בוצעו דיגומי חומר בהר הפסולת לעומקו שיתמכו או ישללו את הסברה לפיה הפסולת התעשייתית פוזרה ברחבי האתר. לפי הסקר ההיסטורי ניתן להבין שפסולת תעשייתית הוטמנה בצפון עד צפון-מזרח המטמנה, איזור שלפי התוכנית אמור להיחפר לצורך כריית שני בורות המיועדים לפסולת בניין (בנוסף לשני בורות נוספים שייכרו במרכז האתר). ניתן לבצע סקר עמוק כזה שיוכיח או ישלול את הטענה בעלות שתוארה במכתבנו בעניין.
- שנית, מוקדם מדי לקבל החלטה ויש להמתין לתוצאות דיגום מי התהום טרם קבלת כל החלטה על אופי ודרכי השיקום.
- בכל מקרה, לפי עמדת אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזוהמות שנאמרה בישיבה, **יש להמשיך בשיקום האתר בהתאם לתכנית השיקום המקורית** ולא להגיש תכנית חלופית או לשנות את התוכנית (עקב חשש לעיכוב משמעותי בל"ז).
- בעקבות הבנה שהתוכנית כוללת, כאמור לעיל, חפירת החלק הצפוני (החשוד בעיקר הזיהום) והמרכזי של האתר על מנת להכשירם כתאים לפסולת בניין:
- יש להתאים את אחד הבורות המתוכננים לפסולת בניין שיוכל להכיל גם פסולת תעשייתית, בו יש להטמין את הפסולת התעשייתית שתמוין מהכרייה של הפסולת (בעיקר מחלקו הצפוני של האתר). ההבדל במחיר יתבטא בדיפון הנוסף (להבנתנו הערכת אד-ס היא כ- 4 מלש"ח), בעלות מיון ושינוע בתוך האתר והטמנה באופן מוסדר.
- אם ייושם האמור בסעיף 4.1, צפויה הפחתה רק של כ- 10% בנפח ההטמנה הזמין לפסולת בניין.
- הפתרון לבריכות ולאייזורי השפך לא יכול להידחות עקב חומרת הזיהום ומיקומו וחייב להיות מקודם כעת כאשר יש 2 חלופות: פינוי לר"ח בהערכה של כ- 25 מלש"ח או כריית בורות נוספים, איטומם המתאים למטרה זו, והעברת תוכן הבריכות לשם. להבנתנו לפי עבודת אד-ס בעלות דיפון של: 4 מלש"ח. לכן במקרה חריג זה, יש לשקול בכובד ראש האם אין זה נכון יותר סביבתית להטמין באתר רתמים באופן מסודר שמונע פליטות לסביבה במקום לשנע לאתר ר"ח.

זהר שקלים:

מאחר והתוכנית לשיקום נמצאת בשלב ההפקדה הרי שכל שינוי בתוכנית עלול לארוך זמן רב והדבר עלול לסכן את ייתכנות השיקום כולל נושא הכדאיות הכלכלית. לפיכך סוכם כי המחוז יבדוק יחד עם איגוד ערים אם הנוסח הקיים של התוכנית מאפשר את פעילות השיקום כולל פעילות שיש לבצע בעקבות המידע החדש שיש בידינו וזאת מבלי להזדקק לשינוי סעיפי התוכנית.

מסקנות וצעדים להמשך:

משימה	באחריות	עד תאריך	
1	טיוב והשלמת הפרשי העלויות.	אדמה	10.8
2	התייעצות עם חברות להן ניסיון בחו"ל בשיקום אתרים דומים בעולם.	אדמה	10.8
3	סוגיה מרכזית אותה יש לבחון- האם ניתן לשנות את התכנית כך שניתן יהיה להימנע מחפירת תאים בגוף הפסולת להטמנת פסולת בניין וכן באופן שלא יהיה צורך לחזור לדיונים בוועדות על שינוי התכנית.. תקבע ישיבה עם האיגוד לדון על אפשרויות לגמישות במסגרת התכנית (בלי שינויים אבל עם הידיעה שיש פסולת מסוכנת שרוצים להימנע מכרייתה ופיזור על גבי גוף הפסולת). **ההערה של זהר	גידי מזור	
4	לאחר מכן ישיבה מסכמת בחודש אוקטובר.	גילה	

רשמה : יעל שור.

העתקים:
משתתפים

